

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

't Hummelhoeske

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 26 augustus 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 27-6-2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf 't Hummelhoeske. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Rzijn

LRK-nummer: 153482643

Totaal aantal doelgroeppeuters: 9

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. We vinden het mooi om te zien dat de pedagogisch medewerkers ouders stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding van het kinderdagverblijf kijkt in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. De leiding bespreekt regelmatig met het team wat er goed gaat en wat er beter kan. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers kunnen hun tijd effectiever inzetten door de peuters te begeleiden in kleine groepjes. Daarnaast kunnen er betere afspraken tussen de voor- en de vroegschool gemaakt worden gemaakt over hoe zij bijvoorbeeld omgaan met het aanbod, de peuters en de kleuters en de ouders.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op KDV 't Hummelhoeske.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Tabel overzicht standaarden

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en (locatie)managers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de zorgcoördinator, locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

 Kan beter

 Voldoende

 Goed

.....

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op KDV 't Hummelhoeske.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Hummelhoeske als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

KDV 't Hummelhoeske is gevestigd in de multi-functionele accommodatie 't Aambeeld, waarin o.a. ook kdv leniemienie, bso Robbedoes en 2 basisscholen gehuisvest zijn.

Tijdens het onderzoek waren er 13 peuters aanwezig, waarvan 9 doelgroepeuters.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 29-4-2019 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel tekortkomingen vertoonden.

Er is een tekortkoming geconstateerd in het domein 'personeel en groepen'. Er is herstelaanbod gedaan en de houder heeft hier gebruik van gemaakt. De tekortkoming is met het herstelaanbod verholpen.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op KDV 't Hummelhoeske.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking	•		

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Goed.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch

proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. We waarderen zicht op ontwikkeling als goed, omdat voor de doelgroep peuters handelingsplannen worden opgesteld die ervoor zorgen dat het aanbod op hun ontwikkelingsbehoefte wordt afgestemd. De zorgcoördinator bespreekt de peuters meerdere keren per jaar met de pedagogisch medewerkers.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij werken opbrengstgericht en stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de het dagdeel verdelen. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van de groep en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het effectief tijdgebruik door de pedagogisch medewerkers. Dit kunnen zij doen door het aanbod meer in groepjes aan te bieden. Daarnaast kunnen zij de peuters die meer aankunnen passende opdrachten en begeleiding geven.

OP4. (Extra) ondersteuning

De standaard (extra) ondersteuning waarden we als Voldoende.

Als de peuters zorg nodig hebben die de pedagogisch medewerkers zelf niet kunnen bieden, dan zorgen de pedagogisch medewerkers voor (doorverwijzing naar en aanmelding bij) externe zorg. Een voorbeeld hiervan is logopedie. De voorschool stelt vervolgens zelf ook een passend aanbod samen dat is gebaseerd op de mogelijkheden van de desbetreffende peuter. Tot slot evalueren de pedagogisch medewerkers regelmatig met ouders of de extra ondersteuning en begeleiding van de (individuele) peuters het gewenste effect heeft. Daarbij betrekken zij de externe partners.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Kan beter.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven, koffie ochtenden of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Ook geven zij ouders materialen mee waarmee zij thuis met hun kind kunnen oefenen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat de voorschool en de basisschool zorgen voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. De locatie van de voorschool in het gebouw met twee scholen biedt hier kansen voor. Deze worden nu onvoldoende benut. Te denken valt aan een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		•	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarden we als Voldoende.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft ambitieuze doelen geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclische werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt zij of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Daarnaast worden ouders bevraagd op hun tevredenheid. De voorschool neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als Goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht, zij zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

We waarderen de kwaliteitscultuur als goed, omdat de voorschool haar pedagogisch coach inzet om het pedagogisch educatief handelen van de medewerkers te verbeteren. Daarnaast zet de zorgcoördinator video interactie begeleiding in om het handelen van de medewerkers in beeld te brengen en te bespreken.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad en de verantwoording van subsidies die zijn aangevraagd. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de

ontwikkeling van haar beleid.

De leiding van het kinderdagverblijf bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Algemeen

In de beoordeling van de kwaliteitstandaarden kunnen wij ons volledig vinden. Als Stichting Rzijn zijn wij dagelijks bezig de kwaliteit van onze peuteropvang te bewaken en te verbeteren.

Wat gaat goed?

We vinden het erg prettig dat de rapportage over hetgeen goed gaat overeenkomt met ons eigen beeld. Zowel extern als intern worden dus dezelfde goede ontwikkelingen herkend.

Wat kan beter?

Naast de positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen:

De pedagogisch medewerkers kunnen hun tijd effectiever inzetten door de peuters te begeleiden in kleine groepjes.

Per januari 2019 zijn er vanuit de IKK (Innovatie Kwaliteit Kinderopvang) bij iedere peuteropvang pedagogisch coaches aangesteld. Het doel van IKK is werken aan opvang van hoge kwaliteit en dit te waarborgen. Het coachen op het differentiëren is een van hun speerpunten.

Daarnaast kunnen er betere afspraken tussen de voor- en de vroegschool gemaakt worden gemaakt over hoe zij bijvoorbeeld omgaan met het aanbod, de peuters en de kleuters en de ouders.

Binnen de gemeente Westerwolde zijn er afspraken gemaakt over de doorgaande leerlijn tussen voorschoolse voorzieningen en scholen. Als peuteropvang proberen wij zo goed mogelijk aan te sluiten aan het pedagogisch klimaat van de scholen in de MFA. Echter gezien de diversiteit aan methodieken (waarin het onderwijs vrij is om te kiezen) is het een uitdaging met elkaar de juiste afstemming te vinden. In de halfjaarlijkse VVE-bijeenkomsten hebben wij de pedagogische afstemming en aanbod op de agenda gezet.

Aanvullend

De zorg en wat de zorgcoördinatie inhoudt komt zeer summier terug in het door U geschreven inspectierapport. Ons inziens zijn de door ons ingezette zorg en de zorgcoördinatie veel breder en uitgebreider dan in het inspectierapport wordt beschreven. Wij vinden het daarom belangrijk om onze zienswijze en het belang dat wij hechten aan de zorgcoördinatie te benadrukken en aan te vullen:

De taken van de zorgcoördinator zijn veelomvattend. Hieronder een overzicht en omschrijving van enkele van de meest essentiële taken:

- Observaties van het individuele kind op verzoek van de pedagogisch medewerkers en/of de ouders. Ook kan er een verzoek komen vanuit het consultatiebureau naar aanleiding van een consult. Vaak wordt er dan een Video Interactie Begeleiding (VIB) -traject ingezet en vindt er daarna een oudergesprek plaats.

- De voortkomende acties uit een dergelijk traject kunnen divers zijn

en variëren van het werken aan doelen en de daarbij behorende interventies. Overleg en verwijzing gebeuren meestal in samenwerking met de jeugdarts of de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau, en/of met behulp van externen. De pedagogisch medewerkers werken n.a.v. van het gesprek en het geschreven verslag door de zorgcoördinator een plan van aanpak uit. Het plan van aanpak wordt na een vooraf bepaalde periode geëvalueerd, dit kan per situatie verschillen van 8 weken tot drie maanden. De cyclus van VIB kan zich na drie maanden herhalen.

-De kind-besprekingen tussen zorgcoördinator en de pedagogisch medewerkers van peuteropvang 't Hummelhoeske vinden vier keer per jaar plaats. Daarin worden alle kinderen besproken en worden nieuwe acties met elkaar afgestemd.

-Er vindt 2 á 3 keer per jaar een afstemmingsoverleg plaats tussen zorgcoördinator en de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau en 3 keer per jaar met de jeugdarts en de preventief logopediste.

-Naast de genoemde overleggen vinden er zorg-overleggen plaats op basis van individuele casuïstiek.

-Er zijn regelmatig contacten met derden. Te denken valt aan het Vroeg Erbij Team, KDC, MKD, Elker, Interschool, logopedisten in de vrije vestiging, Kentalis, Pento, Taaltrein enz.

-De (warme) overdracht naar scholen wordt bij zorgleerlingen gedaan door de pedagogisch medewerker en de zorgcoördinator.

-Er is een duidelijk onderscheid tussen de taken van de zorgcoördinator en de taken van de pedagogische coaches. De zorgcoördinator richt zich primair op de zorg rondom het kind. De pedagogisch coaches richten zich op het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerker. Zij worden, wanneer bij een groep of een kind handelingsverlegenheid optreedt, ingeschakeld.